

SERE GRENN

POUKISA W DWE SERE GRENN

Non sèlman sere gress nan ekonomik, men tou li ede kenbe divèsite biyolojik rekòt, detèminasyon sosyal, ak siyifikasyon kiltirèl nan plant yo. Byodivèsite ede sistèm manje a kenbe kont move kondisyon anviwònman an. Sa a pral pi empòtan ankò paske kondisyon sa yo vin pi mal ak chanjman klima a. Kèk nan varyete yo ka reziste kont sechrès, lòt ka reziste kont gwo van, ak lòt bagay. Toutotan divèsite jenetik la pi gwo, plis sistèm manje yo pwoteje kont gwo varyasyon ak mank resous yo.

KIJAN POU W SERE GRENN

KONNEN PLANT OU YO: Aprann sou kalite plant ou vle sere gress yo. Plant anyèl tankou tomat, leti, ak flè pwa, yo fè gress epi yo mouri chak sezon. Plant ki pran de ane yo, tankou kawòt ak zonyon, sèlman fleri epi yo fè gress chak lòt sezon, ki vle di ou pral oblige rete tann pou konsève gress yo. Plant kontinyèl, tankou franbwazye ak bleyè, fè flè chak sezon men yo ka siviv pou plizyè ane. Matirite gress nan se yon lòt faktè empòtan. Gen kèk gress ki pa rive gen matirite lè yo rive nan pwen pou manje yo e ou gendwa rete tann pou fwi a vin mi anpil. Ou ka itilize enfòmasyon sa a pou w adapte pratik sere gress ou pou gress plant espesifik ou vle sere yo.

PLANIFYE POU SERE GRENN: Tomat, pwa, ariko, ak leti yo polinize tèt yo chak ane. Rekòt sa yo se pwen depa pou moun k ap kòmanse sere gress yo. Ou ta dwe planifye tou pou plante kantite gress ki pral ba ou yon bon rekòt nan sezon sa a, ki pral varye ant rekòt ak rekòt.

KOLEKTE GRENN OU: Plant la ap gen swa yon fwi sèch oswa yon fwi mouye. Sere gress ki soti nan fwi sèch ka tou senpleman mande pou rekòlte gous ki gen matirite epi trete yo pou depo. Fwi mouye a mande pou yo retire gress ki gen matirite nan kò fwi a epi siye yo konplètman.

KIJAN POU W ESTOKE GRENN YO

Bonjan pratik estoke ka pwolonje lavi gress ou yo. Lè w ap prepare pou w estoke gress, tcheke si yo gen matirite, si yo pa malad, pa gen bêt ak si yo sèch. TApresa make gress yo ak non yo epi anrejistre tout detay ki enpòtan yo. Estoke gress yo nan yon plas ki fè nwa, ki fre ki pa gen bêt.

PI BON PRATIK

KENBE DOSYE: nòt detaye sou gress ou sere yo se enfòmasyon ki trè enpòtan pou w kenbe ak gress yo. Kontwole non plant lan, kantite gress yo kolekte, dat li te plante, dat matirite, dat yo pran gress yo ak nenpòt lòt enfòmasyon enpòtan.

SERE GRESS NAN PLANT KI PI AN SANTE YO: Plant ki pi gwo yo gen plis chans pou yo gen bon gress. Lè w yon ti jan selektif lè w ap deside nan ki plant w ap kolekte gress yo ka avantaje pou rezistans alontèm plant ou yo. Sere gress nan plant ki gen gwosè ideyal, koulè, ak gou kapab ede asire ke rekòt ane pwochèn lan pral eritye karakteristik ki favorab yo.

EVITE POLINASYON KWAZE: diferan rekòt nan menm espès yo ka feconde youn ak lòt, ki lakòz plant yo gen karakteristik ki diferan de plant paran yo. Si w ta renmen kenbe varyete plant ou pi, lè sa a ou ka konsidere izole plant ki nan menm espès yo. Sa mande pou kenbe kèk distans ant plant ki gen varyete diferan nan menm espès la. Distans izolasyon varye baze sou patikilarite plant la. Pa egzanp, rekòt ki polinize nan van oswa ensèk (mayi, konkonm, kalbas) yo pral mande pou gen pi gwo distans izolasyon pase rekòt ki polinize pwòp tèt yo (tomat, piman, pwa).

growboston@boston.gov

Sours: Seed Savers Exchange, Seeds Matter, University of Minnesota Extension, Civil Eats. Ilustrasyon pa Olivia Golden

